

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Iwona Koper (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie ze skargi Z. S. o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Okręgowego w R. z dnia 26 kwietnia 2005 r., sygn. akt I Ca (...),

w sprawie z wniosku Z. M.

przy uczestnictwie Z. S., B. T., E. S., L. R. i D. R. reprezentowanej przez opiekuna prawnego Z. M.

o rozgraniczenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 listopada 2010 r.,
zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Okręgowego w R. z dnia 10 marca 2010 r.,
sygn. akt I Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w R. postanowieniem z dnia 10 marca 2010 r. odrzucił skargę uczestniczki postępowania Z. S. o wznowienie postępowania o rozgraniczenie zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w R. z dnia 7 grudnia 2004 r. Apelacja od tego postanowienia wniesiona przez uczestników postępowania Z. S. i S. S. została oddalona postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 26 kwietnia 2005 r.

W uzasadnieniu postanowienia o odrzuceniu skargi Sąd Okręgowy uznał, że wskazane w skardze podstawy do wznowienia w rzeczywistości nie istnieją, tj. że wniesiona skarga nie jest oparta na ustawowej podstawie i podlega odrzuceniu zgodnie z art. 410 § 1 k.p.c. Stwierdził nadto, że wnosząca skargę nie wykazała w sposób bezsporny zachowania terminu do wniesienia skargi (art. 407 § 1 k.p.c.).

Uczestniczka Z. S. zaskarżyła postanowienie Sądu Okręgowego, wnosząc w zażaleniu o jego zmianę, rozpoznanie skargi i wznowienie postępowania. Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła obrazę art. 401 pkt 2 k.p.c. i art. 510 § 1 k.p.c. oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez uznanie, że brak jest okoliczności faktycznych i środków dowodowych, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu oraz poprzez uznanie, że skarżąca nie wykazała zachowania 3-miesięcznego terminu do wniesienia skargi o wznowienie. Podniosła, że rozgraniczenie w postępowaniu administracyjnym, które zawierało się na odcinku 55 m, w postępowaniu sądowym dotyczyło faktycznie odcinka dłuższego a nadto, że ustalona granica faktycznie dotyczyła również działki sąsiedniej o nr (...)5 (pomimo wskazania przez Sąd tylko działek o nr (...)/1 i (...)/2), zaś jej właściciel nie został powiadomiony o toczącym się postępowaniu i z tego względu doszło do nieważności postępowania. Twierdziła, że znajdująca się w aktach sprawy ugoda - zawarta w administracyjnym postępowaniu rozgraniczeniowym pomiędzy skarżącą a S. R., na mocy której strony oświadczyły, że uważają spór za wygasły - nie była przedmiotem badania przez Sądy orzekające. Kwestionowała ocenę Sądu o niewykazaniu zachowania terminu do wniesienia skargi o wznowienie.

Zażalenie jest nieuzasadnione.

Niewzięcie przez zainteresowanego udziału w sprawie rozpoznawanej w postępowaniu nieprocesowym nie powoduje nieważności postępowania (uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 20 kwietnia 2010 r., III CZP 112/09, OSNC 2010, nr 7-8, poz. 98). Do nieważności postępowania z powodu pozbawienia możliwości działania (art. 379 pkt 5 k.p.c.) może bowiem dojść jedynie w odniesieniu do osoby biorącej udział w postępowaniu, której prawo do działania i obrony jej praw zostało naruszone lub wyłączone. Jeżeli prawomocne postanowienie co do istoty sprawy wydane w postępowaniu toczącym się bez udziału osoby zainteresowanej narusza jej prawa może ona żądać wznowienia postępowania na podstawie art. 524 § 2 k.p.c.

Zgodnie z art. 410 § 1 k.p.c. Sąd odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę o wznowienie postępowania wniesioną po upływie przepisanego terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Ta ostatnia przyczyna odrzucenia skargi zachodzi nie tylko wtedy, gdy powołana w niej podstawa wznowienia została sformułowana w sposób nieodpowiadający ustawie, ale także wówczas, gdy wskazane w niej okoliczności wprawdzie dadzą się podciągnąć pod przewidzianą w ustawie podstawę wznowienia, lecz jednak w rzeczywistości podstawa ta nie występuje (orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 1968 r. I CZ 122/67, OSNC 1968/8-9/154, z dnia 14 grudnia 2006 r. I CZ 103/06, z dnia 27 października 2006 r. I CZ 43/06, z dnia 16 maja 2007 III CSK 56/07, z dnia 30 maja 2007 IV CZ 22/07, niepubl.).

Taki stan rzeczy zachodzi w odniesieniu wskazanej przez skarżącą podstawy wznowienia postępowania w oparciu o art. 403 § 2 k.p.c. W przepisie tym chodzi o późniejsze wykrycie faktów i dowodów, dla strony nie tylko nieznanych w toku poprzedniego postępowania, ale równocześnie takich, których nie mogła ona znać, choć istniały już w toku tego postępowania, a nie były objęte materiałem sprawy (orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 1968 r. I CO 1/68, OSNCP 1969/2/36 oraz z dnia 17 listopada 2005 r. I CZ 125/05, nie publ.).

Fakty i dowody przytoczone przez skarżącą w uzasadnieniu tej podstawy wznowienia niewątpliwie istniały już w czasie postępowania w sprawie objętej niniejszą skargą, jednakże w świetle uzasadniających ją twierdzeń brak jest podstaw pozwalających uznać, że uczestniczka nie mogła ich już wówczas znać i powołać się na nie. Nie może więc opierać skargi na podstawie określonej w art. 403 § 2 k.p.c., gdyż ta w rzeczywistości nie zachodzi. Z tych przyczyn – jak trafnie przyjął Sąd Okręgowy - skarga uczestniczki podlegała odrzuceniu na podstawie art. 410 § 1 k.p.c.

Jako bezprzedmiotowe przedstawia się w związku z tym rozważanie kwestii dostrzeżonych przez Sąd Okręgowy wątpliwości co do dochowaniu przez uczestniczkę terminu do wniesienia skargi, z czym w zażaleniu polemizuje skarżąca.

Z tych względów na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.